

Петренко Ірина Миколаївна, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії, релігієзнавства та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Текст дисертації і автореферату кандидатської дисертації

1. Петренко І. М. Церковнопарафіяльні школи Лівобережної України в системі освітньої урядової політики царської Росії (1884-1917 рр.). Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України. Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 2005. 245 с. Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/537>

2. Петренко І. М. Церковнопарафіяльні школи Лівобережної України в системі освітньої урядової політики царської Росії (1884-1917 рр.). Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України. Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 2005. 18 с.

Текст дисертації і автореферату докторської дисертації

1. Петренко І.М. Шлюбно-сімейні відносини в православній повсякденній культурі Росії XVIII ст. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук за спеціальністю 07.00.02 – всесвітня історія. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2011. 453 с. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Petrenko_Iryna/Shliubno-simeini_vidnosyny_v_pravoslavnii_povsiakdennii_kulturi_Rosii_XVIII_st.pdf

2. Петренко І.М. Шлюбно-сімейні відносини в православній повсякденній культурі Росії XVIII ст. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук за спеціальністю 07.00.02 – всесвітня історія. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2011. 34 с.

Останні публікації (2020-2025 рр.)

1. Петренко І., Сірий О., Боєчко В. Збирання» гетьманом Кирилом Розумовським рангових маєтностей Гадяцького замку в Грунській сотні Гадяцького полку // Сіверянський літопис. Науковий журнал. 2024. Вип. 5. С. 38-50. Режим доступу: <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/499/437>
2. Петренко І. Діяльність у Полтаві підпільної молодіжної групи на чолі з Оленою (Лялею) Убийвовк у роки Другої світової війни // Сьомі Череванівські наукові читання. Збірник статей. Випуск VII. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024. С. 17-27.

3. Петренко І., Мілейко А. Вплив битви на Ворсклі 1399 року на українські землі // Сьомі Череванівські наукові читання. Збірник статей. Випуск VII. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024. С. 136-140.
4. Петренко І.М. Православна церква і шлюбно-сімейні відносини в Україні у працях Івана Огієнка (митрополита Іларіона) // Філософія освіти і педагогіка. Науково-методичний часопис. Чернівці, 2024. Вип. 54. С. 86-94. Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1nw3SXz4jZ5dwkajAmOLrSIImF3iyG9UW/view>
5. Петренко І. Воєнна повсякденність жінок українського пограниччя XVI–XVII ст. // Українське військо: сучасність та історична ретроспектива : Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції 28 листопада 2024 р. – К. : НУОУ, 2024. С. 305-306. Режим доступу: <https://nuou.org.ua/assets/documents/tezy-5-mnpk-2024.pdf>
6. Петренко І.М. Роль Золотоніського повітового земства Полтавської губернії у розвитку церковнопарафіяльних шкіл у другій половині XIX – на початку XX ст. // Українське краєзнавство у викликах російсько-української війни: науково-дослідний та суспільний потенціал. Збірник матеріалів XVI Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції, м. Київ, 10 травня 2024 р. / За заг. ред. О. Реєнта, упор. О. Лисенко, Р. Маньковська, Д. Ніколайчук, С. Архипова. Київ: Інститут історії України НАН України, 2024. С. 427-433. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=2&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&Image_file_name=book/0018467.pdf&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=0
7. Петренко І., Сірий О., Швець В. Нащадки сербського обер-капітана Олександра Ілліча Милорадовича на теренах Грунської сотні Гадяцького полку Гетьманщини XVIII ст. Режим доступу: Сіверянський літопис. Науковий журнал. 2024. Вип. 6. С. 44-58. // <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/issue/view/23/6-2024-pdf>
8. Петренко І. Добре слово про колегу // Діанова Наталія Миколаївна: матеріали до біобібліографії (із нагоди 30-річчя наукової діяльності) / упорядник І.В. Панченко. Одеса: Видавництво М.О., 2024. С. 100-103 // <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/20162/3/DIANOV%20%90.pdf>
9. Петренко І. Краєзнавчі розвідки історикині Віри Жук (1928-2008) у науковому осмисленні Олександра Єрмака (1944-2021) // Олександр Петрович Єрмак: людина, педагог, вчений / упоряд. Л.Л. Бабенко, В.В. Орехова, І.М. Лесунова; за ред. М.В. Гриньової. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2025. С. 141-147.
10. Петренко І.М. Значення неформальної освіти у системі професійної підготовки фахівця // Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 20–21 лютого 2025 року). Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2025. С. 51-53.

- 11.Петренко І.М. Німецька колонія у Полтаві // Збірник наукових праць II міжнародної науково-практичної конференції «південноукраїнські німецько-польські читання: історія, освіта, соціум» (12 березня 2025 року) / Голов. редактори Г.П. Коваль, В.С. Дробний. Миколаїв. 2025. С. 12-18.
- 12.Петренко І., Михайлюк Ю. Жіноча історія: нове дослідження про досвіди жінок минулого [Рец. на кн.: Жіночі виміри минулого: уявлення, досвіди, репрезентації: монографія; під наук. ред. О. Кісь; Центр міськ. історії Центр.-Схід. Європи, Укр. асоц. дослідниць жіночої історії, Ін-т народознавства НАН України. Львів: Центр міської історії Центрально-Східної Європи, 2023. 440 с.]. Український історичний журнал. 2024. № 2 (575). С. 218-222. Режим доступу: <https://doi.org/10.15407/uhj2024.02.218>
- 13.Петренко І. Історія унікального українського села Чернечий Яр на Полтавщині / І. Петренко // Краєзнавство. 2022. № 3-4. С. 87. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/kraeznavstvo_2022_3-4_14
- 14.Петренко І. М. Рецензія на книжку: Олег Бажан. Петро Шелест: "Вірю в розквіт моєї рідної України...". Київ: Парлам. вид-во, 2021. 352 с.: іл., ім. пок. (Серія "Політичні портрети") / Петренко І. М. // Наукові записки НаУКМА. Історичні науки. 2021. Т. 4. С. 113-115. Режим доступу: <http://nrph.ukma.edu.ua/article/view/245759/243275>
- 15.Петренко, І., Сірий, О., & Боєчко, В. (2024). ПРО ВИБОРИ ГОРОДОВОГО ОТАМАНА В ГРУНСЬКІЙ СОТНІ ГАДЯЦЬКОГО ПОЛКУ В ПЕРІОД ГЕТЬМАНУВАННЯ КИРИЛА РОЗУМОВСЬКОГО. Сіверянський літопис, (3), 5-14. Режим доступу: <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/456/396>
- 16.Петренко, І., Сірий, О., & Михайлюк, Ю. (2024). СУДОВА СПРАВА ПИСАРЯ ГРУНСЬКОЇ СОТНІ ГАДЯЦЬКОГО ПОЛКУ ЯКОВА ЧЕМКАЛЬСЬКОГО. Сіверянський літопис, (1), 47-53. Режим доступу: <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/423/365>
- 17.Петренко, І. Деякі аспекти повсякдення краєзнавців Полтавщини наприкінці ХХ ст. – на початку ХХІ ст. (на матеріалах епістолярної спадщини) // Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2024. № 3(21) 2024. С. 1169-1178. Режим доступу: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/9985/10038>
- 18.Петренко І.М. Полтавські архієреї та шкільне життя єпархії наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. // Держава і Церква в новій та новітній історії України : збірник наукових статей. Випуск ІХ. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 79-92.
- 19.Петренко І.М. Музейна педагогіка в контексті актуальних підходів до розвитку особистості у закладах вищої освіти // Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи: матеріали VIII Міжнародної наук.-практ. конф., м.

- Полтава, 23 листопада 2023 р. / редкол. : І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2023. С. 17-23.
- 20.Петренко І., Мазур О. «Нескорені»: діяльність у Полтаві підпільної молодіжної групи на чолі з Оленою (Лялею) Убийвовк (1941-1942) // Емінак: науковий щоквартальник. 2023. № 4 (44) (жовтень-грудень). С.171-192. Режим доступу: <https://www.eminak.net.ua/index.php/eminak/article/view/681/501>
- 21.Петренко І.М. Вчена-енциклопедистка Віра Жук (1928–2008) // Сучасна енциклопедистика: тенденції розвитку: монографія / За заг. ред. д. і. н., проф. А. Киридон. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2023. С. 124-134. Режим доступу: <http://dwl.kiev.ua/art/emonogr/emonogr.pdf>
- 22.Петренко, І., & Боєчко, В. (2024). БИТВА КНЯЗЯ ВІТОВТА НА РІЧЦІ ВОРСКЛА 1399 р. У ДОСЛІДЖЕННЯХ ІСТОРИКИНІ ВІРИ ЖУК (1928–2008). Сіверянський літопис, (6), 15-22. Режим доступу: <https://doi.org/10.58407/litopis.230602>
- 23.Петренко І.М. Участь краєзнавиці Віри Жук у фундаментальному енциклопедичному виданні «Історія міст і сіл Української РСР. Полтавська область» // Віктор Ревеуг: людина, вчений, епоха: збірник наукових статей / [редкол.: Бабенко Л. Л., Волошин Ю. В., Киридон А. М. та ін.; Супруненко О. Б. (гол. ред. кол.); Кушнір Л. Л., Усенко В. М. (наук. ред.)]; ДКіТ ПОВА; ПКМ імені Василя Кричевського. Харків; Полтава: ТОВ «Майдан», 2023. С. 263-273.
- 24.Петренко І., Самойленко Н. Всеукраїнська науково-практична конференція «Наукова спадщина вченої Віри Жук (1928–2008)» // Краєзнавство. 2023. № 1-2. С. 122. Режим доступу: [file:///C:/Users/ASUS/Downloads/kraeznavstvo_2023_1-2_14%20\(9\).pdf](file:///C:/Users/ASUS/Downloads/kraeznavstvo_2023_1-2_14%20(9).pdf)
- 25.Петренко І.М. Корифей української історичної науки: Віра Никанорівна Жук (1928–2008) // Світогляд. К., 2023, 18 (4). С. 50-55. Режим доступу: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2023-18-4/svit-4-2023-petrenko-012.pdf>
- 26.Самойленко Н.І., Петренко І.М. Праболгарське минуле вітчизняної історії у розвідках Віри Жук (1928–2008) // Наукова спадщина вченої Віри Жук (1928–2008) : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 95-річчю від дня народження науковиці / упоряд. І. М. Петренко, М. А. Федорова. – Полтава : ПУЕТ, 2023. 629 с. С. 127-136. Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12913>
- 27.Петренко І.М. Початок декомунізації у науковій спадщині Віри Жук (1928–2008) // Наукова спадщина вченої Віри Жук (1928–2008) : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 95-річчю від дня народження науковиці / упоряд. І. М. Петренко, М. А. Федорова. Полтава: ПУЕТ, 2023. С. 99-106. Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12912>

- 28.Петренко І.М. Шлюбно-сімейні відносини киян XVIII століття (на основі документів Київської духовної консисторії) // Київщина: історія рідного краю: матеріали Всеукраїнської науково-практичної краєзнавчої конференції «Четверті краєзнавчі читання імені Лаврентія Похилевича» / упорядники: В. С. Перерва, О. Д. Рокицька. Біла Церква: КНЗ КОР «КОПОПК», 2023. С. 61-68. Режим доступу: <http://www.dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12889>
- 29.Nadiya Levyts'ka, Iryna Petrenko. Forms of Organization of the Educational Process in Humanitarian Higher Educational Institutions of Ukraine (The Second Half of The XIX – Early XX Century) // Danubius. 2022. LXI. P. 5-22. Режим доступу: https://www.cceeol.com/search/journal-detail?id=161&fbclid=IwAR0pDTkTaxpLrg24vzR8lx6_1Oiwhb3UwJIEpo0nzIs_F0OjKKAu1KIikSo
- 30.Петренко І.М. Вік Полтави у наукових дослідженнях історикині Віри Жук (1928–2008) // Шості Череванівські наукові читання (на пошану професора А. С. Череваня): збірник наукових статей. Випуск VI. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. С. 86-92.
- 31.Петренко І.М. Діяльність у Полтаві німецької євангелічно-лютеранської громади «Примирення» // Держава і Церква в історії України: зб. наук. статей. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. Вип. VIII. С. 139-151. Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/22750/1/18.pdf>
- 32.Петренко І.М., Винниченко І.І. Система підготовки вчительських кадрів для церковних шкіл в лівобережних українських єпархіях Російської імперії на межі XIX – XX ст. // Емінак: науковий щоквартальник. 2022. № 4 (40) (жовтень-грудень). Режим доступу: С.78-89. <https://www.eminak.net.ua/index.php/eminak/article/view/603/426>
- 33.Петренко, І. (2022). Церковно-шкільне меценатство у Лівобережних українських єпархіях Російської імперії наприкінці XIX – на початку XX ст. Сіверянський літопис, (3), 48-55. Режим доступу: <https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/80/55>
- 34.Петренко І.М. Історія родини Юркевич-Сокологорських в історії Кобеляцького краю на Полтавщині // Старожитності Лукомор'я. 2020. № 2 (2). Вересень-Жовтень. С. 118-135. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Petrenko_Iryna/Istoriia_rodyny_Yurkevych-Sokolohorskykh_v_istorii_kobeliatskoho_kraiu_na_Poltavschyni.pdf?
- 35.Петренко І.М. Шлюбно-сімейні відносини німецьких колоністів у Полтаві в першій половині XIX ст. // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. 2020. Т. 31 (70) № 3. С. 71-76. Режим доступу: https://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/3_2020/13.pdf
- 36.Петренко І.М. Бібліотеки церковнопарафіяльних шкіл Полтавської єпархії наприкінці XIX – на початку XX століття // Бібліотека в сучасному інформаційному і соціокультурному середовищі: досягнення, виклики і вектори розвитку : матеріали Всеукр. наук. кон-ї, присвяченої

- 125-річчю від дня заснув. ПОУНБ імені І. П. Котляревського [Текст] / [упоряд. Федорова М. А., Влезько Н. В.]. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2020. С. 138-144. Режим доступу: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/9848/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba_%20%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84.%20%d1%83%20%d0%9f%d0%be%d0%bb%d1%82.%20%d0%be%d0%b1%d0%bb.%20%d0%b1%d1%96%d0%b1%d0%bb..pdf
37. Petrenko, Iryna, "Marriage Family Relations on The Frontier of South-Ukrainian Lands in The 17th and 18th Centuries", Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Dergisi, 35 (2020), s. 137-143. Режим доступу: <https://doi.org/10.26650/gaad.794411>
38. Петренко І. Розвиток професійних компетентностей у студентів при вивченні гуманітарних дисциплін в умовах дистанційного навчання // Організація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання у вищій школі: методологія, методика, практика. Тези доповідей Всеукраїнської науково-методичної конференції, Київ, 20 травня 2021 р. / уклад. : Н. Левицька, О. Силка, Л. Приблуда, О. Пилипенко. – Київ : НУХТ, 2021. С. 121-127. Режим доступу: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/8411/1/%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8%2020.05%20%28%29.pdf>
39. Петренко І.М. Історик Наталія Мірза-Авакянц (1889–1940?): життя і наукова спадщина: монографія. Полтава : ПУЕТ, 2021. 235 с. 2-ге вид., допов. і переробл. Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/10840/1/180-1852.pdf>
40. Петренко І.М. Фундаментальне енциклопедичне видання «Історія міст і сіл УРСР. Полтавська область» і участь у ньому історикині Віри Жук (1928-2008) // Краєзнавство: наук. журнал 2021. № 1-2. С. 40-48. Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/182736/05-Petrenko.pdf?sequence=1>
41. Петренко, І. (2021). ДВОЄЖЕНСТВО У ГЕТЬМАНЩИНІ XVIII СТ. Сіверянський літопис, (4), 14-21. Режим доступу: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5202960>